

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Jaarvergadering VVP 2020

Diksmuide, 10 februari 2020

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

- ▶ **Stand van zaken plantengezondheid**
- ▶ **Acties Dienst Kwaliteit**
- ▶ **Procedure virologische testen**
- ▶ **Export**
- ▶ **Certificaten**

Stand van zaken plantengezondheid

Plantengezondheidsverordening

Wettelijke basis

- ▶ **Verordening (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 betreffende beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten (PHL)**
- ▶ **Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen (OCR)**
- ▶ **UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2019/2072 VAN DE COMMISSIE van 28 november 2019 tot vaststelling van eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van Verordening (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad, wat betreft beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 690/2008 van de Commissie en tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2019 van de Commissie (BIA)**

Plantengezondheidsverordening

Wettelijke basis

- ▶ **Uitvoeringsverordening (EU) 2017/2313 van de Commissie van 13 december 2017 tot vaststelling van vormvoorschriften voor het plantenpaspoort voor het verkeer binnen het grondgebied van de Unie en het plantenpaspoort voor het binnenbrengen in en het verkeer binnen een beschermd gebied**
- ▶ **Nog een aantal andere uitvoeringsverordeningen en gedelegeerde verordeningen gepubliceerd**
→ Terug te vinden op [EUR-Lex](#)

Plantengezondheidsverordening

Bevoegdheidsverdeling

► **Geen wijzigingen:**

→ Standpunt FOD Volksgezondheid, FAVV en Vlaams Gewest: RNQP's zijn een gewestelijke bevoegdheid

→ Standpunt Waals Gewest:

- × de controlebevoegdheid van de RNQP's is gewestelijke bevoegdheid indien opgenomen in de handelsrichtlijnen (fruitgewassen en wijnstokken, drempelwaarden voor alle sectoren).
- × de verantwoordelijkheid voor het uitreiken van de plantenpaspoort van de RNQP's blijft voor het Waals Gewest een federale materie

► **Bilateraal overleg tussen ministers Crevits en Ducarme op 16/12/2019 -> voldoende lange overgangsperiode voorzien**

► **Overleg met FAVV en Waals gewest op 13/02/2020, naar aanleiding overleg ministers Ducarme en Borsus**

Plantengezondheidsverordening

Definities

► 3 categorieën van organismen:

- EU quarantaine organismen (komen niet voor in de ganse EU of uitroeibaar)
- ZP quarantaine organismen (komen niet voor in bepaalde beschermde gebieden binnen de EU)
- EU gereguleerde niet-quarantaine organismen (RNQP's) komen voor binnen de EU, niet meer uitroeibaar

Plantengezondheidsverordening

Definities

► EU geregementeerde niet – quarantaine organisme (RNQP)

→ Organisme is identificeerbaar

→ Reeds aanwezig in de EU

→ Verspreiding voornamelijk via specifieke voor opplant bestemde planten

→ Verspreiding: onaanvaardbare economische gevolgen

Plantengezondheidsverordening

Definities

► **Garanderen van de traceerbaarheid:**

→ Bijhouden van register:

- × Aankoopgegevens (wat en van wie)
- × Verkoopgegevens (wat en aan wie)

→ Operatoren erkend om plantenpaspoorten af te leverenv **MAAR** voor pootaardappelen niet mogelijk door handelsrichtlijn

- × alle relevante informatie met betrekking tot het plantenpaspoort bijhouden.
- × **Plantenpaspoort zelf niet! (verschil met vorige regelgeving), maar voor certificering wel certificaat bij te houden.**

→ bewaren traceerbaarheidsgegevens gedurende ten minste 3 jaar

Plantengezondheidsverordening

Normen

- ▶ **RNQP-normen voor de planten op het veld én voor de knollen**
→ Normen: annex IV, deel G van BIA, zie bijlage bij PP

Controlemaatregelen

- ▶ **Controlemaatregelen**
→ Annex V, deel F van BIA
- ▶ **Maatregelen door de operatoren te nemen zodat de planten bestemd voor opplant op het veld voldoen**
- ▶ **Maatregelen door de operatoren te nemen zodat de knollen bestemd voor opplant bij in de handel brengen voldoen**

Plantengezondheidsverordening

Plantenpaspoorten

► Afleveren plantenpaspoort indien voldaan is aan volgende voorschriften:

→ Planten op het veld en knollen: vrij van

- × EU quarantaine-organismen
- × Voldoen aan de RNQP- normen

► Voorwaarden voor operators voor afleveren plantenpaspoorten

→ de nodige kennis om onderzoeken te verrichten die garanderen dat de planten aan de voorwaarden voldoen om een plantenpaspoort te krijgen m.b.t. alle plaagorganismen die de betrokken planten, plantaardige producten en andere materialen kunnen aantasten, en met betrekking tot de tekenen van de aanwezigheid van die plaagorganismen en de daardoor veroorzaakte symptomen en de middelen om de aanwezigheid en de verspreiding van de plaagorganismen te voorkomen

Plantengezondheidsverordening

► Voorwaarden voor operatoren voor afleveren plantenpaspoorten (vervolg)

- doeltreffend te volgen plan in geval van vermoedelijk voorkomen of vaststelling van plaagorganismen
- de nodige uitrusting en installaties of toegang daartoe om de vereiste onderzoeken uit te voeren en de vereiste maatregelen te treffen
- Contactpersoon verantwoordelijk voor de communicatie met de bevoegde autoriteit(en)
- Bepalen en monitoren punten productieproces en punten m.b.t. het verkeer van planten, plantaardige producten en andere materialen die essentieel zijn voor de naleving voorwaarden
- de gegevens over de vaststellingen en de monitoring bewaren gedurende drie jaar
- Opleiding voor eigen personeel betrokken bij onderzoeken schadelijke organismen

Plantengezondheidsverordening

Verplichtingen van de bevoegde autoriteit

► Technische richtsnoeren over de criteria waaraan onderzoeken voor de afgifte van plantenpaspoort moeten voldoen, toegankelijk voor de professionele marktdeelnemer

- Informatie over de biologische eigenschappen van de plaagorganismen en de respectieve vectoren en over de relevante aspecten van de biologische eigenschappen van de desbetreffende waardplanten
- Informatie over de tekenen van aanwezigheid van die plaagorganismen en de symptomen van besmetting, de voorschriften voor uitvoering van visuele inspecties, het nemen van monsters en het uitvoeren van tests
- Informatie over de beste methoden, maatregelen en andere activiteiten toe te passen om de aanwezigheid en verspreiding van plaagorganismen te voorkomen

(einddatum informatiefiches: 14/12/2020)

- Informatie over de opstelling en inhoud van het plan (zie vorige dia)

Controleverordening

Controlefrequentie 'Officiële controle'

► Verschil 'Officiële Controle (OC)' versus 'Andere Officiële Activiteit (OA)':

→ OC nagaan (toetsing) of de normen en eisen zijn gerespecteerd, de verantwoordelijkheid hiervoor is volgens PHL toe te kennen aan een exploitant

Controle op RNQP is dus een officiële controle

→ OA alle bijkomende activiteiten die niet de naleving van de normen of afgifte van documenten bevat, en/of die niet te linken zijn aan een exploitant, zoals:

- × het innen van vergoedingen
- × het afleveren van een certificaat (in betekenis OCR)
- × het geven van opleidingen
- × het monitoren van de omgeving (surveillance)
- × activiteiten om de aanwezigheid van schadelijke organismen bij planten vast te stellen, de verspreiding van schadelijke organismen bij planten te voorkomen of in te perken of schadelijke organismen bij planten uit te roeien, het verlenen van vergunningen of erkenningen en de afgifte van officiële certificaten of officiële verklaringen.

Controleverordening

Controlefrequentie 'Officiële controle'

- ▶ **Ten minste eenmaal per jaar bij professionele exploitanten die plantenpaspporten mogen afgeven**
 - Bedrijfsruimtes en eventueel andere locaties
 - Inspecties
 - Nemen van monsters bij vermoeden risico's plantengezondheid
 - Op het meest geschikte tijdstip

- ▶ **Verhoging controlefrequentie:**
 - Verhoogde fytosanitaire risico's t.g.v. biologisch ontwikkelingspatroon van het plaagorganisme of de milieu-omstandigheden
 - Fytosanitaire risico's omwille van oorsprong of herkomst binnen EU
 - Aantal productiecycli per jaar
 - Geschiedenis exploitant
 - Beschikbare infrastructuur/locaties

Controleverordening

Controlefrequentie 'Officiële controle'

- ▶ **Verlaging controlefrequentie: ten minste eenmaal in twee jaar**
 - Professionele exploitant : ten minste 2 opeenvolgende jaren een plan voor beheersing van risico's
 - bevoegde autoriteit vindt plan doeltreffend voor
 - × Verminderen relevante fytosanitaire risico's
 - × Professionele exploitant heeft voldaan aan de voorwaarden PHL en OCR

Acties Dienst Kwaliteit

- ▶ **Omzetting van de (nog te publiceren!) uitvoeringsrichtlijn nr. 2020/XXX tegen 31 mei 2020 -> aanpassing van alle BVR's**
- ▶ **Aanpassing van MB's aan de PHL en OCR, met aanvullend andere wijzigingen**
- ▶ **BVR tot aanwijzing van de bevoegde autoriteit voor RNQP's**
- ▶ **Algemeen BVR ter registratie en erkenning van professionele marktdeelnemer voor RNQP**
- ▶ **Algemeen BVR ter erkenning en aanwijzing van officiële labo's**
- ▶ **Aanpassing BVR Retributies**
- ▶ **Regeling import/export**
- ▶ **Aanstellen van officiële plantengezondheidsfunctionarissen**
- ▶ **Opstellen van meerjarige nationaal controleplan (MANCP) en jaarplan**

Procedure virologische testen

Procedure virologische testen

ELISA test

- ▶ Procedure bemonstering en analyse blijven ongewijzigd
- ▶ Bij beroep geen gemiddelde meer genomen, beroep bepaalt definitieve klasse

PCR test

- ▶ **Procedure gewijzigd:**
 - PCR test uitgebreid naar alle categorieën/klassen:
 - × PB, S, SE, E, A en B
- ▶ **Eerste aanvraag:**
 - Voor PB onmiddellijk op 600 knollen
 - Andere categorieën/klassen op 200 knollen

Procedure virologische testen

PCR test (vervolg)

► Mogelijkheid tot 1 aanvullend onderzoek met keuze aantal knollen

- Keuzelijst van aantal te nemen knollen (200, 400, 600 en 800)
- Aantal positieve reacties van eerste aanvraag en aanvullend onderzoek worden samengenomen
- Totaal aantal positieve reacties te bekijken t.o.v. totaal aantal knollen, dus geen gemiddelde

→ Vb.

Eerste aanvraag 200 knollen met 5 positieve reacties, een aanvullend onderzoek van 200 knollen met 3 positieve reacties:

Totaal 400 knollen, 8 positieve reacties geeft 2.5% klasse E.

Procedure virologische testen

PCR test (vervolg)

► **Eén beroepsmogelijkheid wordt voorzien**

- Keuzelijst van aantal te nemen knollen (200, 400, 600 en 800)
- Operator vrij om alle testen opnieuw te laten doen of alleen deze die positief was
- Er wordt geen gemiddelde genomen
- Beroep bepaalt definitieve klasse

Export

Vlaanderen
is landbouw & visserij

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Export

- ▶ **FAVV bevoegd voor de fytosanitaire eisen m.b.t. bepaalde organismen van derde landen ongeacht de status van dat organisme in België**

- Bevestigd door art. 20 van het Koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen
- Bevestigd door art. 17 van het Samenwerkingsakkoord van 18 juni 2003 waarin de mogelijkheid van delegatie van controles door het FAVV aan de Gewesten voorzien wordt.

- ▶ **FAVV blijft dus verantwoordelijk voor het afleveren van het fytosanitair certificaat en de waarborgen dat de te exporteren partij voldoet aan de exporteisen van het derde land**

Export

- ▶ **De handelsrichtlijnen zijn niet van toepassing op de teeltmateriaal dat bestemd is voor de uitvoer of wederuitvoer naar derde landen. Elk van de handelsrichtlijnen bevatten hieromtrent een duidelijk vermelding**
- ▶ **Voor RNQP's doet FAVV geen specifieke controles, als zij deze waarnemen tijdens hun controles treden zij niet op maar brengen de gewesten op de hoogte**
- ▶ **De gewesten moeten waarborgen dat de pootaardappelen voldoen aan de RNQP normen en dus de nodige controles hierop uitvoeren**

Certificaten

Vlaanderen
is landbouw & visserij

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Certificaten

► Mail 19/03/2019:

- vanaf 2021 of, indien de voorraad op is, vroeger dan 2021 de dienst niet meer zal werken met voorgedrukte pinfeed certificaten en deze ook niet meer zal aanbieden, en
- u als bedrijf vanaf 2021 zelf zal moeten instaan voor het afdrukken van de certificaten.
- De dienst zal wel instaan voor de lay-outs van de verschillende certificaattypes en u deze aanbieden

Certificaten

► Vergadering 25/07/2019

- Vanaf 2021 zullen nieuwe certificaten voorzien worden. Ze zullen volledig voorgedrukt worden met logo, alle in te vullen velden en een uniek certificaatnummer. Het zal bestaan uit onscheurbaar en waterafstotende kunststof enkel geschikt voor meto-printers.
- Bij de producenten zal nagevraagd worden hoeveel certificaten zij nodig denken te hebben voor een periode van 3 jaren. Begin 2020 bezorgen de telers ons een lijst met aantal certificaten.
- Op basis daarvan zal in de loop van 2020 een bestelling geplaatst worden door dienst De producenten zullen de reële kostprijs voor de door hen opgegeven aantal betalen.

Certificaten

- ▶ Wat betreft het voordrukken van de certificaten: zou eenvoudiger zijn om alleen de logo's en uniek certificaatnummer voor te drukken

	Plantenpaspoort/Plant Passport	
	Vlaamse overheid	BELGIE DEPARTEMENT LANDBOUW EN VISSERIJ
		EG-systeem
		BASISPOOTGOED
		KLASSE
		Nr.

Vlaanderen
is landbouw & visserij

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ